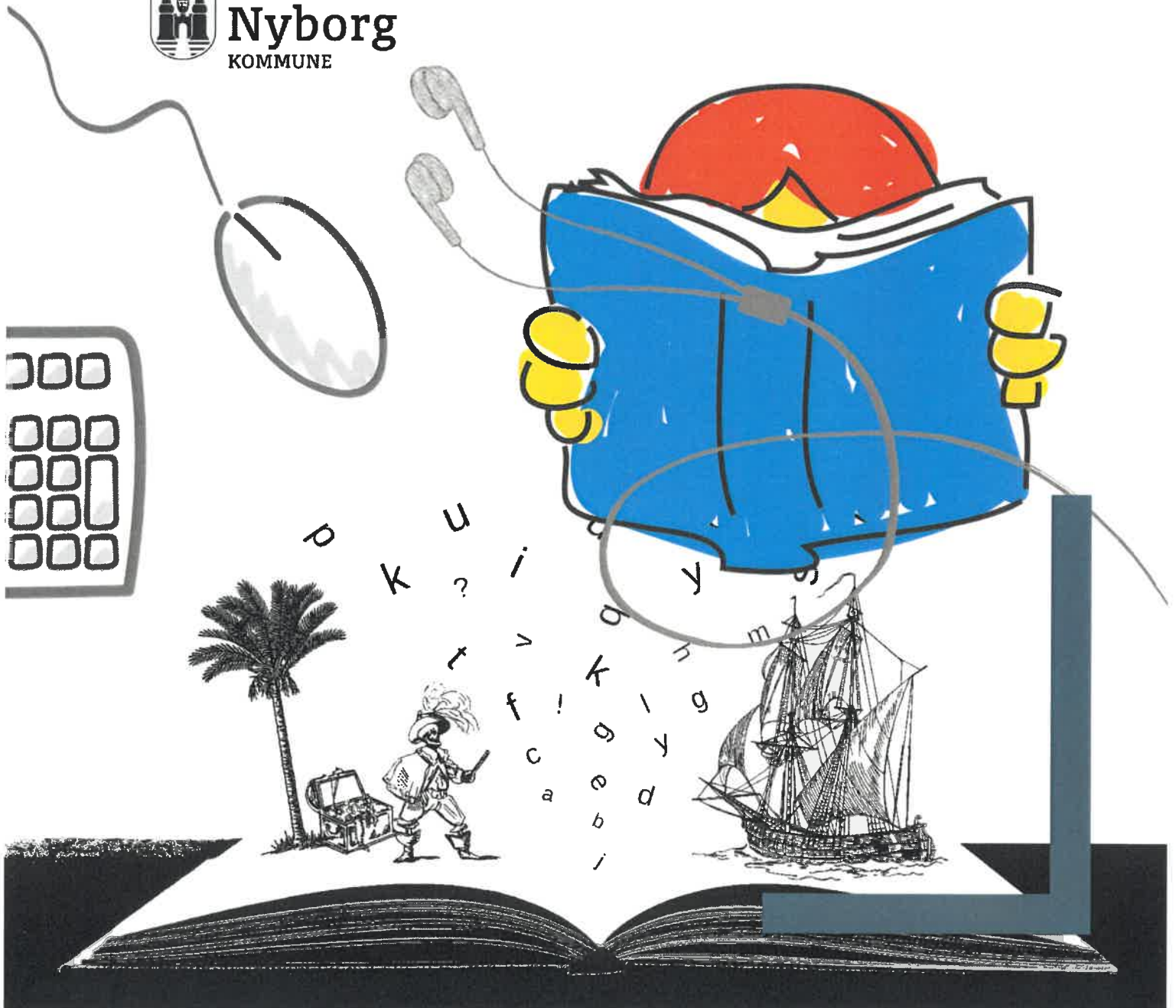

Mit ordblinde barn...

Nyborg
KOMMUNE

Hjælp - mit barn kan ikke læse!

Der kan være flere grunde til, at et barn har svært ved at læse, fx:

- Barnet kan være senere udviklet end de fleste andre og er derfor ikke helt parat til at lære at læse, når det starter i skole.
- Barnets sprog og ordforråd er ikke alderssvarende.
- Barnet har svært ved at forstå betydningen af nogle af de ord, det læser.
- Barnets skolegang har været præget af stort fravær eller mange skift.
- Ordblindhed.
- Flere ting på én gang.

Hvad er ordblindhed?

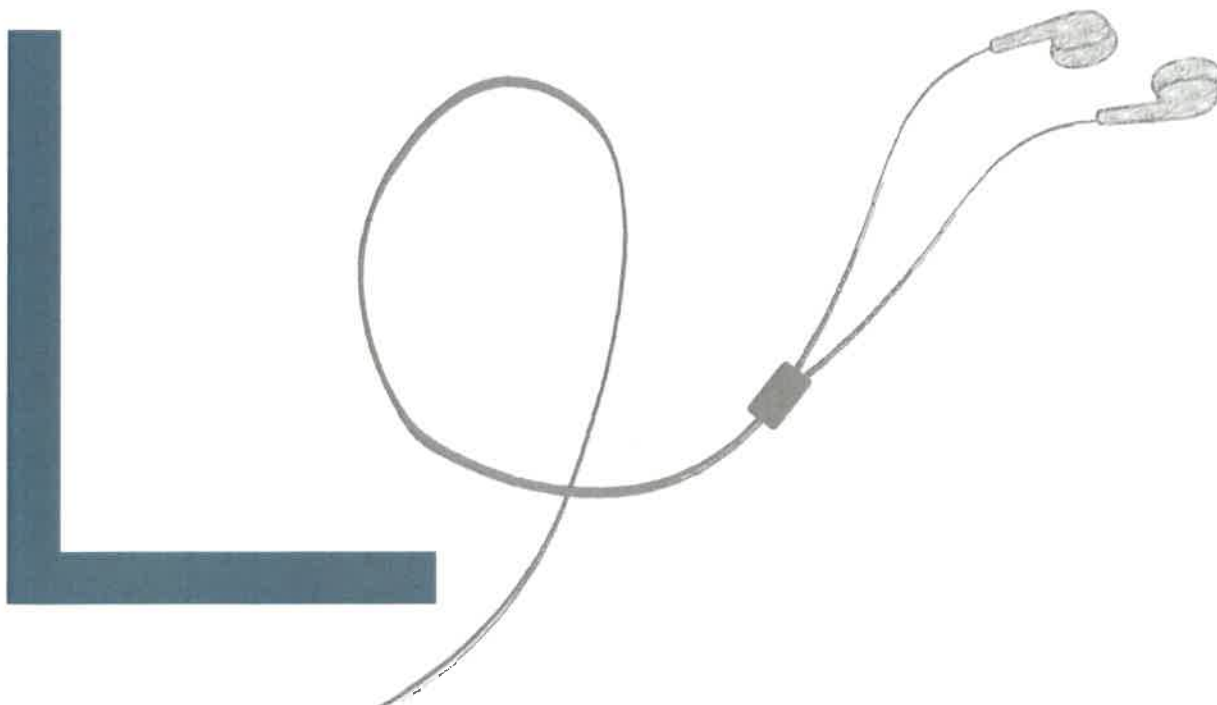
Ordblindhed kaldes også dysleksi.

I Det danske Nationalleksikon defineres ordblindhed/dysleksi. Definitionen er formuleret af professor dr. phil. Carsten Elbro i 1992:

"Ordblindhed, dysleksi, er markante vanskeligheder ved at lære at læse og skrive, som beror på langsom og upræcis omsætning af bogstaver og bogstavfølger til sproglyde. Ordblinde har særlig svært ved ord, som de ikke har set før. Læse- og stavfejlene er ofte i modstrid med almindelige forbindelser mellem bogstav og lyd, fx kulde læst som kunne, og dig skrevet din."

Hvor mange er ordblinde?

I en dansk undersøgelse opfattede 7 procent af voksne danskere sig selv som ordblinde. Udenlandske undersøgelser vurderer, at 2-5 procent af befolkningen er ordblinde, alt efter hvor man sætter grænsen for ordblindhed. (www.videnomlaesning.dk)

DE TIDLIGE SKOLEÅR

At lære bogstaver

Enkelte børn kan læse, inden de kommer i skole.
Andre kender nogle af bogstaverne og kan måske genkende enkelte ord.
Og nogle børn er endnu ikke begyndt at interessere sig for bogstaver og ord.

I skolen lærer dit barn bogstaverne at kende.
Barnet skal lære om bogstavernes

- form (hvordan ser de ud?)
- navne (hvad hedder de?)
- lyde (hvordan lyder de?)

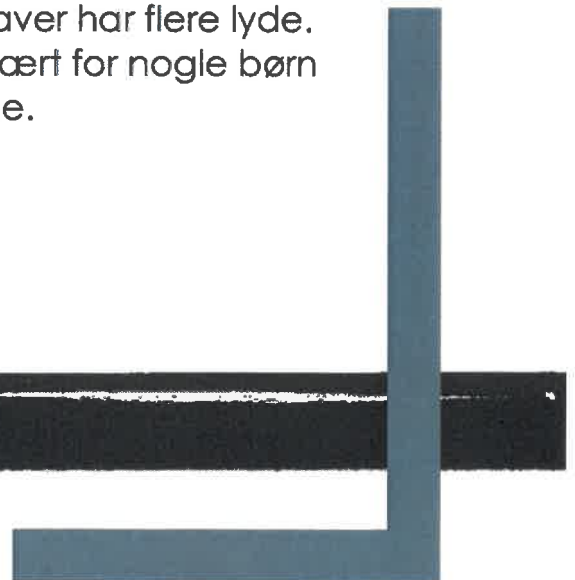
Et bogstavs navn og lyd er ikke altid ens.

Eksempel

Bogstavet r hedder 'ær', men lyder som første lyd i ordet 'ræv'.

Mange bogstaver har flere lyde.
Det gør det svært for nogle børn
at lære at læse.

Når man er ordblind, kan man have svært ved flere ting

- **Det kan være svært at finde ud af, hvilke bogstavlyde der er i et ord.**

Det betyder, at barnet

- forveksler bogstaver, der ligner hinanden fx: **b, p, d**
- forveksler bogstaver, der lyder næsten ens fx: **k, g**

- **Det kan være svært at huske, hvilke lyde og hvilke bogstaver der hører sammen.**

Det betyder, at barnet

- er længe om at lære alfabetet
- forveksler ord, der ligner hinanden fx: **det, den, der**

- **Det kan være svært at sætte bogstavlyde sammen til ord.**

Det betyder, at barnet

- læser og skriver det samme ord forskelligt i den samme tekst
- læser og skriver ord, uden at det stemmer med de lyde, der er i ordet - fx: læser **kunne** i stedet for **kulde** eller skriver **havd** i stedet for **hvad**

- **Det kan være svært at læse ord, man ikke har set før.**

Det betyder, at barnet

- opgiver at læse et nyt ord
- gætter ud fra enkelte af de bogstaver, der er i ordet

Nogle ordblinde har også svært ved at...

- ...udtale ordet korrekt
- ...komme i tanke om ord
- ...forstå det, de læser
- ...lære engelsk

Man kan både være forkølet og have ondt i foden samtidig. På samme måde kan man også være ordblind og have andre ting at slås med.

Det kan fx være besvær med at...

- ...koncentrere sig
- ...huske

Disse ting kan også være med til at gøre det svært at læse, stave og skrive.

Det er altså ikke altid "kun" ordblindhed, der gør det svært for et barn at læse.

Derfor er det vigtigt både at beskrive det, som barnet er god til og det, som er svært for barnet.

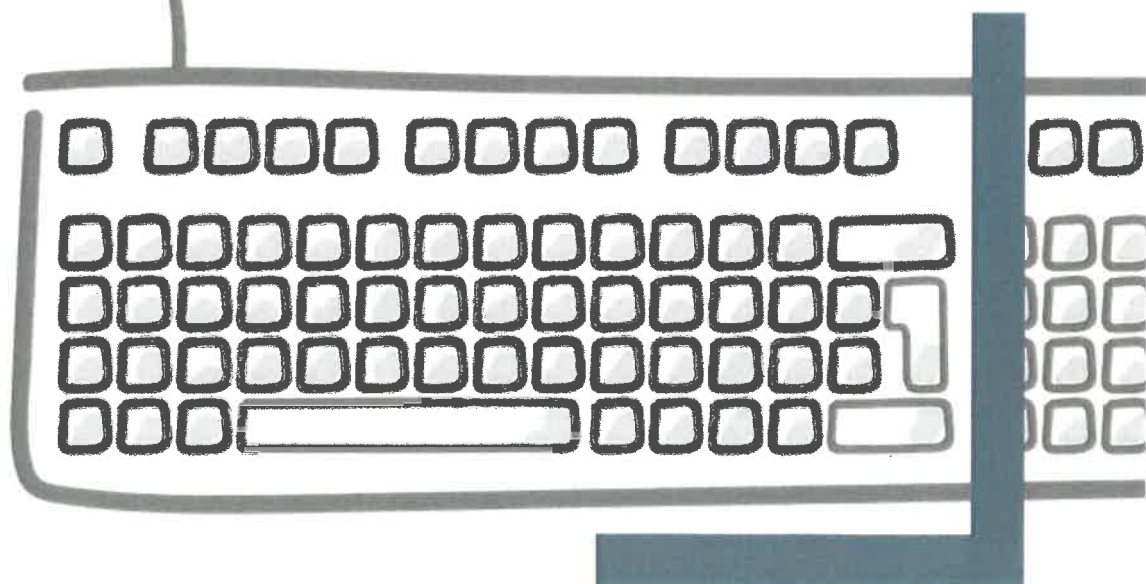

NÅR BARNET BLIVER ÆLDRE

For et ordblindt barn er det besværligt at læse og skrive. Derfor er det nødvendigt, at barnet får mulighed for at få viden og oplevelser på en anden måde end ved at læse og skrive selv, fx ved at få it-støtte til læsning og stavning.

Man kan læse på mange måder. Man kan læse med øjnene, men man kan også læse med ørerne, fx lydbøger eller elektroniske tekster, som et program læser op.

Det er vigtigt, at I taler med klasselæreren om, hvilke støttemuligheder der er for netop jeres barn - og hvordan I kan samarbejde med skolen om at støtte barnet på den bedste måde.

Den unge ordblinde

Når barnet kommer i de ældre klasser, bliver kravene i fagene større. Det kræver et stort ordforråd og kendskab til mange ting - både i skolen og i hverdagen. Skal man skrive på Snap, Facebook eller lave en fremlæggelse i naturfag, så kan den unge ordblinde lettere være på niveau med de andre unge. De digitale hjælpemidler fungerer både i skolen og i fritiden.

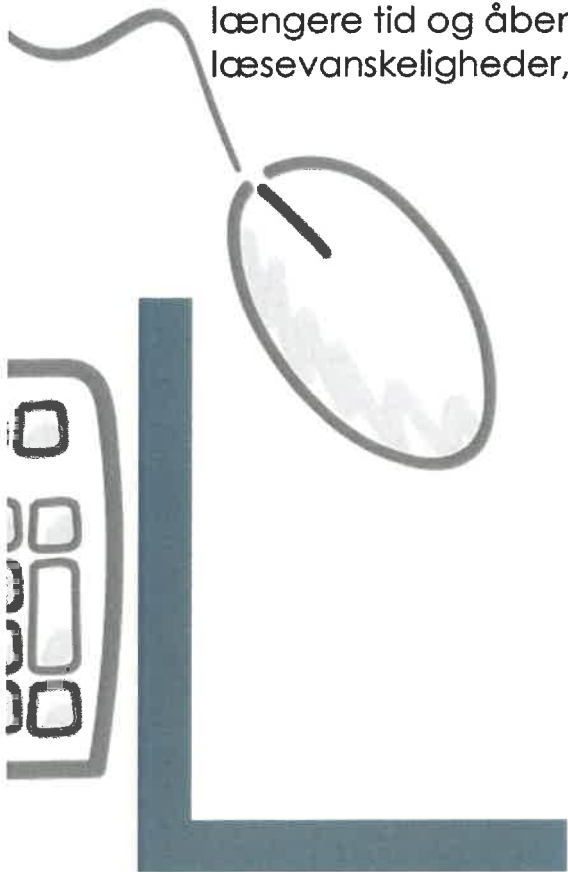
Derfor er det en god hjælp at have gode vaner - og ikke være "pinlig". Det er smart at kunne det samme som de andre, selvom man er ordblind.

De unge ordblinde kan klare sig på alle uddannelser, hvis de virkelig brænder for det, men det kræver udholdenhed, længere tid og åbenhed over for omverdenen i forhold til de læsevanskeligheder, man har.

De ordblinde har krav på forlænget tid til deres eksaminer og må bruge forskellige digitale værktøjer, hvis det er en del af deres dagligdag.

På folkeskolerne er det læsevejlederne og lederne, der sørger for at den unge ordblinde får tildelt disse rettigheder.

Efter folkeskolen skal man søge SPS (specialpædagogisk støtte), så kontakt uddannelsesstedets læsevejleder eller koordinator.

Hvordan kan du hjælpe dit barn?

Du kan udvikle dit barns sprog ved at

- læse højt for dit barn og tale om ord og billeder.
- snakke ud fra bøger og fx billeder af oplevelser.
- læse og lege med rim, remser og sprogets lyde.
- gentage dit barns udsagn som et positivt, korrekt svar med tydelig udtale af ord og sproglyde.
- tale om det I oplever i hverdagen.
- tale om det I ser i fjernsynet, på computeren, på tablets.
- spille forskellige spil sammen.
- bruge sproget i alle sammenhænge og sørge for at have dialoger med minimum 5 turtagninger.
- sætte ord på dit barns omverden og på dit barns initiativer, handlinger og følelser.

Du kan samarbejde med skolen om at

- finde ud af i hvilke situationer, barnet er i vanskeligheder, når det skal læse og skrive, for at skabe de bedste rammer for rådgivning af både lærere, forældre og barn.
- støtte dit barn i forbindelse med lektielæsning.
- hjælpe barnet til at få den viden, som det ikke selv kan læse sig til - fx ved hjælp af it.

Læs mere om ordblindhed

Viden til gavn - Socialstyrelsen <http://socialstyrelsen.dk/handicap/ordblindhed>

Ordblinde/dysleksiforeningen i Danmark <http://www.ordblindeforeningen.dk>

Ordblindeefterskolerne i Danmark <http://www.ordbl.dk>

Nationalt Videncenter for Læsning <http://www.videnomlaesning.dk>

Nota - statsligt lydbogsbibliotek. Nota producerer bl.a. lydbøger og e-bøger. Det er gratis at benytte Nota. <http://www.nota.dk>

SPS - Specialpædagogisk støtte <http://www.spsu.dk>

